

Universitätsbibliothek Wuppertal

**L. FENE||STELLAE DE MAGI||stratibus, sacerdotijsq[ue]
Roma=||norum libellus**

L. <Fenestrella>

Basileae, 1523

De senatoribus. Cap. IIII.

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-810](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-810)

per interregem Comitia consularia fierent.

De Senatoribus.

CAP. IIII.

*Tres or-
dines
pop. Ro.*

TRes ordines populi fuisse in vrbe constat: quorum primus ac maximus, fuit Senatorius, de cuius institutione, nomine, numero, officio, potestate atque auctoritate, insignibus, conuocatione, loco, tempore, & ordine in sententiis dicendis. Item de electione, de diuersis generibus Senatorum & reliquis ad eum ordinem pertinentibus nunc differendum.

*Senato-
res pri-
mum ab
Romulo
creati.*

Liuius libro primo scribit Romulum vrbe noua viribus, ac robore munita, in animū induxisse vt cōsiliū viribus pararet. Itaque Senatores centum creasse, siue quia is numerus

numerus satis erat, siue quia soli cētum erant qui creari patres possent. Senatores seu Patres dicti vel ab ætate, vt Festus inquit: vel ab honore: vel quia patres agrorum tenuioribus tanquam liberis attribuebant. Cicero lib. i. de Senectute testatur Senatum à Senum ætate vocari qui eadem de causa Græcis dicitur *πρωτα*. Patrum verò nomen honoris causa datum Liuius putat. Patres (inquit) ab honore, eorūque progenies appellati Patricij.

Cur Senatores dicti.

Numerus Senatorum fuit primum Centenarius, sed postea auctus est à Tarquinio Prisco quinto rege, qui (vt Liuius ait) non minus Regni sui firmandi quàm augendæ reip. memor Centū in Patres legit qui deinde minorum gētium dicti sunt. Factio haud dubia regis,

Numerus Senatorum. Senatorum auctus numerus à Tarquinio Prisco. Patres minorū gentium

*Trecēti
Senato-
res.*

cuius beneficio in curiam venerāt. Postea regibus exactis Iunius Brutus primus Consul Senator ū numerū cædibus regiis imminutū ad trecentorum summam (vt Liuius ait) expleuit: quò plus virium in Senatu frequentia ordinis faceret. In quem primores equestris gradus, legit. Dionysius tercentenariū similiter numerū in hoc ordine fuisse scribit. In primo tamen libro Machabæorum legitur Romanos trecetorum & viginti hominum Senatum sibi constituisse. Tranquillus in Augusto scribit Augusti Imperatoris ætate Senatorum affluentem numerum deformi & incōdita turba fuisse. Erant enim supra mille & quidam indignissimi ac post Cæsaris necem per gratiam & præmium allecti quos abortiuos vulgus vocat.

*Mille
Senato-
res.*

Itaque

Itaque Augustus effrænem illum
 numerum ad morem pristinum, &
 splendorem redegit, duabus lectio-
 nibus: Priore, ipsorū arbitrato quo
 vir virum, id est Senator Senatorem
 legit: Altera suo & Agrippæ. Quo-
 ties Senatus in cōsiliū adhibeba-
 tur si res esset momentosa, Senato-
 res minori numero quàm centum
 non conueniebant, vt author est
 Liuius lib. 9. de bello Macedonico.
 Asconius tamen scribit Cornelium
 tempore Ciceronis legem tulisse ne
 quis in Senatu legibus solueretur
 nisi ducenti adfuissent, ac duo Sena-
 tus consulta vno die non fieri.

Senatoris officium quale sit Ci-
 cero scribit lib. 3. de Legibus. Id sitū
 est in his tribus vt adsit: vt loco di-
 cat: vt modò. Quatenus adesse offi-
 cij est, habet res grauitatem in ordi-

*Senato-
ris offi-
cium.*

*Dicere
loco.*

nis frequentia. Dum loco dicere debet Senator, significatur in eo quod non aliter quam rogatus dicat. Senatus enim non nisi referentibus Consulibus aut his quibus Senatū habere vel cogere licebat, decernere poterat. Id quod Cicero ostēdit in orat. pro reditu, cū inquit Pro-uincialiū postulata Cōsulibus a debātur ut de iis ad populum referret

*Dicere
modo.*

& ad diū Patrū præberent. Denique in modo, illud inest ne sit infinitus. Nam breuitas non modò Senatoris, sed etiam oratoris magna laus est in sententia: nec est utendū longa vnquam oratione nisi ubi spectante Senatu, & nullo Magistratu adiuvante diē tolli necesse est. Cæterum illud iam dictum esse muneris Senatorij, ut adsit, ut loco dicat, ut modo: hoc quoque postulat ut

Senator

Senator sit vir prudēs & qui Remp. *Senat.*
 cognoscat. Ideò scriptum est in le- *qualis*
 ge duodecim tabularum de Senato *esse de*
 ris officio causas populi teneto. Id *beat.*
 quod Cic. eodem libro interpreta-
 tur, noscat Remp. quid habeat mi-
 litum, quid valeat ærario, quos so-
 cios habeat, quos amicos, quos sti-
 pendiarios, qua quisque sit lege, qua
 conditione quo fœdere: teneat præ-
 terea consuetudinem decernendi:
 noscat exempla maiorum. Non per *Iudicia*
 tinebat autem ad Senatum cogni- *& litium*
 tio litium, & necessitas iudicandi, *cognitio*
 licet ex Senatu sicut ex equestri or- *non erat*
 dine, decuriæ iudicium interdum *penes Se*
 fumeretur. Id quod intelligi potest *natum.*
 ex Cicerone actione vltima in Ver-
 rem, cum inquit, Ad Senatum deue-
 nient qui de Verre supplicium su-
 mant? Non est vsitatum, non est

*Autho-
ritas.*

Senatorium. Nunc quæ sit authoritas Senatus dicamus, in quo primū omnium animaduertendum cū authoritatem Senatoriam dicimus non intelligi grauitatis aut prudentiæ vel magnitudinis cuiusdam opinionem: qualem in magnis ac clarissimis viris cernimus: sed consensum maioris alicuius aut prudentioris sine quo, nihil quod actum sit, ratum haberi debeat. Sic antiqui vocabant authores mulierum sine quorū consensu quæcunque mulieres egissent rata non erant vt Liu. testis est lib. 37. & Cic. pro Flacco & pro Aulo Cecinna. Authorem ergo fieri hic aliud nihil est quàm consentire & approbare id quod agitur, quod alias nullius esset momenti. Sic Paulus iuricons. explicat in l. Eriam si, digestis de authoritate & consensu

tuto-

tutorum. Itaque Patres id iuris antiquitū habuerūt vt ratatum demū essent quæ Pop. iusserat si ipsi authores fierent, id est si rem factam approbarent. *Authoritas in Senatu.* *Maiestas in Pop.* Authoritas erat enim in Senatu sicut penes populū potestas ac maiestas vt Cicero docet lib. 3. de legibus, Propterea pop. sciscere ac iubere dicebatur. Senatus verò cēdere & authorē esse. Id quod ex Liuij testimonio constat quū ait Senatus eam pacem seruandam censuit & paucos post dies populus iussit. Et alibi quū pop. Regem iussisset, id sic ratum esse si Patres authores fierent. Hodieque in legibus ac Magistratibus creandis usurpatur. Ex huiusmodi potestatis seu maiestatis & authoritatis discrimine facilē videri potest quid intersit inter læsæ maiestatis & im-

d. ij.

*lex Me-
nia de
authori-
tate Se-
natus
imminu-
ta.*

minutæ authoritatis crimen. Illud enim in eum committitur cuius est maiestas: hoc in eum cuius authoritas in Senatu quam postea lex Menia id est à Menio Trib. plebis lata magna ex parte enervauit & inutile reddidit. Cum enim patres rerum à Pop. decretarū authores sæpe fieri nollent legē & ante initiū suffragiū authores essent eius rei quam Pop. iussurus erat. Ita fiebat ut quicquid Po. iussisset ex authoritate Patrum, actum videretur: cum tamen ante hanc legem authoritas Patrum requireretur post latum suffragium: sicut constat ex eo loco Liviij quem paulò ante citauimus, cum ait, Id sic ratum esset si Patres authores fierēt. Item ex Cicerone in orat. pro Plan- cio. Nam etiam etate Cicer. adempta erat illa Senatus antiqua authoritas

ritas quam initio Romulus concesserat, quamuis sub specie quadam v. surparetur. Atque illa quantulacunque fuit à Cæsare dictatore oppressa lāguescere cœpit, ac deinde post Augustum interire cū vnus iam arbitrio cuncta regerentur. Non enim Senatus in mandandis exercitiis, in prouinciis decernendis, in legationibus admittendis, ac dimittendis, & constituenda Republica occupatus vltra fuit: sed in adulationes Principum conuersus insontes fontesque nullo discrimine cōdemnare, sœuētibus Principibus, damnatos permittere: ciues flagitiosissimos in gratia Principum ex reis eximere, & Principibus condonare, in nocētissimis hominibus negotium facessere, & plurima huiusmodi facinora perpetrare, premente serui-

*Autho-
ritas Se
natus op
pressa.*

tute, coactus est. Tunc Senatorij
muneris esse coepit reorum iudica-
tio, & à Nerone institutum, vt quia
iudicibus ad Senatum prouocarét,
multæ periculum facerent.

*Insignia
Senato-
rum.*

Senatorij ordinis cultus & orna-
mēta fuere Latus clauus, & calceus
lunatus. Erat latus clauus tunica

*Quid
Latus
clauus.*

purpura prætexta, latior tunica vul-
gari, longiorque & discincta, cui
toga superinduebatur vt Tunica.
Vnde tunica Laticlauia dicta: & Se-
natores Laticlauij propterea quòd
nodi quidam purpurei instar capi-
tis clauorum erāt quibustunica vni-
uersa distinguebatur à quibus latè

*Calceus
Luna
tus qua
lus &
cur Se
na. orn
insigne.*

non anguste intertextis ipsa tunica
nomen sumpsit Laticlaui, Calceus
lunatus Lunæ imaginē fuit insigni-
tus ad significandam vetustatis o-
riginem nempe ab Euandro & Ar-

hadibus

ehadibus qui se ante Lunam natos
prædicat, huiusmodi insignia in lu-
ctu publico deponebatur. Dion in
vita Traiani, Senatorem ait pingi so-
litum hac forma ut esset senior in
tunica ac prætexta purpurea cum co-
rona, Plin. ait Tullum hostiliū ter-
tium Rom. regem primū lato clauo
usum fuisse. Strabo Baleares morta-
lium primos latū clauum induisse.
Silius poëta Herculis Sacerdotes id
quoque genus vestis habuisse: cum ait
Sacrificam lato vestem distin-
guere clauo, &c.

His ergo insignibus, id est lato clauo & calceis lunatis Senatores ab aliis ordinibus distinguebatur quæ admodum Equites annulo aureo, quod ipsorum insigne fuit. De quorum ordinum distinctione sic Plin. *Annuli (inquit) distinxere alterum*
d. iiii.

*Equi-
tum Ro-
manorum
insigne.*

ordinem à plebe vt semel coeperunt esse celebres, sicut tunice ab annulis, Senatum & Senatoribus ius fuit spectandi in orchestra. Equitibus verò in quatuordecim ordinibus Theatri. Superest iam vt de iure ac modo Senatus habèdi seu conuocandi differamus.

*Senatus
per quos
Magi
stratus
haberi
possit.*

Gell. lib. 14. scripsit, Senatū olim haberi solitum per hos Magistratus Dictatores, Consules, Prætores, Tribunos pleb. Interregem, Præfectū vrbi, neque aliis præterquam his ius fuisse faciendi Senatuscōsulti. Quotiescūque autem vsu venisset vt omnes isti Magistratus eodem tempore Romæ essent, tum quo supra scripti sunt ordine, qui eorū prior aliis esset ei potissimum Senatus consulendi potestas fuit. Item extraordinario iure Tribuni quoque
militares

militares Decē-viri dum præessent cum imperio cōsulari & hi præfuerunt in republ. post necem G. Cæsaris & parum diu Trium-viri constituendæ reip. causa creati ius consulendi Senatus habuerunt.

His autē Magistratibus quibus Senatusconsulti faciendi ius erat potestas etiam fuit intercedendi ne Senatusconsultum fieret. Liuius lib. 3. Nemini dicit licuisse Senatum habere qui ipse magistratus non sit, id est neminem priuatum hoc iuris habuisse.

Locus quo Senatusconsultū fieri oportebat per Augurem constituebatur, & templum appellabatur etiam si prophanus esset, veluti curia Hostilia, Pompeia, Iulia, neque alibi fieri poterat quàm vbi Augur cōstituisset, & si factum fuisset iustum

*Locus
habendi
Senatus
cōsulti*

*Templū
quid sit*

non erat. Fiebat tamen aliquando sub Dio propter aliquam prodigij causam vt testatur Plinius de Bone quæ locuta est.

*Tēpora
Senatus-
consulti
faciēdi.*

Tempus autem Senatusconsulti faciendi fuit post Solis exortum & ante occasum aliqui ratum non erat, sed Censorium opus in eos per quos alio tempore factū fuisset. Ac tempus quidem certū quò Senatus haberetur lege Pupia, id est à M. Pupio Pisone lata constitutum fuit unde Senatus legitimus vel edictus seu indictus appellatus est. Legitimus Senatus is erat qui statis diebus & lege designatis habebatur videlicet sicut lex Pupia iubebat neque ante Calendas Febr. neque toto mense Februario nisi perfectis aut reiectis legationibus vt est in l. epist. apud Cic. siquidem olim mensis Februarius

rius legatis prouinciarum dari solebat & totus ferè in audiendis prouinciarum postulatis cōsumebatur auctor est Asconius Pedian. in 3. Verr. Cic. Trāquillus in Augusto ait Augustum sanxisse ne plus quàm bis, in mense Senatus legitimus haberetur: scilicet Calendis & Idibus néve Septembri Octobrive mense ullos adesse alios necesse esset, quàm forte ductos. Per quorum numerum decreto confici possent.

Edictus autem vel indictus Senatus is erat qui ob negotia incidentia repentè indicebatur sic legitima concio & edicta cōcio dicta est illa quæ fixis ac statis diebus videlicet: ter in mense cōueniebat, Hæc quæ repente & noua quadā de causa fiebat. Qui Senatū habiturus erat prius hostiā imolare auspiciariq. debebat

*Senatus
edictus.
& indi-
ctus.
Concio
legiti-
ma.*

*Concio
edicta.*

& in Senatu prius de rebus diuinis
quàm de humanis referre. Quoniã
autem nemo sententiã dicebat nisi
rogatus videndum est quĩnam or-
do in rogan- dis ac dicendis senten-
tiis fuerit.

*Modus
rogandi
sententi-
as in Se-
natu.*

Gellius ea de re lib. 4. cap. 10. sic
scripsit, Ante legẽ (inquit) quẽ nunc
de Senatu habendo obseruatur, or-
do rogandi sententias varius fuit.
Alias primus rogabatur qui à censo-
ribus princeps in Senatũ lectus fue-
rat. Alias qui designati Consules e-
rant. Interdum quidam è Consulib-
us studio aut necessitudine aliqua
adducti quem iis visum erat hono-
ris gratia, extra ordinem sententiã
primum rogabant. Tamen obser-
uatum est quum extra ordinem fie-
ret ne quis quenquam nisi ex Con-
sulari loco primum sententiã ro-
garet

garet. Cicero in libro de Senectute
 testatur tantum honoris aliquando
 Senectuti delatum fuisse vt qui na-
 tu grandior esset, is prior in Senatu
 sententiam Rogaretur. Tamen Cæ-
 sar in Cōsulatu quem cum Bibulo
 gessit, solos quatuor, vt Gell. testa-
 tur, extra ordinem rogasse fertur:
 ex iisque principem M. Crassum:
 sed postquam filiam Cn. Pompeij
 despondit: primū cœpit Cn. Pom-
 peium rogare. Cæterum Fenestella
 scripsit tres tantum à Cæsare solitos
 rogari, Crassum, Pompeium & Ca-
 tonem: nec prætereundum est silen-
 tio hoc loco quod Gellius comme-
 morat de iure Senatoris, in sentētia
 dicenda: Erat enim (inquit) ius Sena-
 tori, vt sententiam rogatus, diceret
 ante quicquid vellet etiā alius rei &
 quoad vellet: & ita fecisse Catonē

*Ius Se-
natoris
in sentē-
tia dice-
da.*

testatur Consule Cæsare, diémque totum dicendo eximere voluisse, propterea prehensum iussu Consulis à viatore, & ductum in carcerem: sed Senatum consurrexisse, & Catonem in carcerem persecutū fuisse: qua inuidia facta Cæsarem desti-

*Senatus
cōsultū
duplex.* tisse, & iussisse Catonem mitti. Fiebat autem Senatusconsultum duobus modis: vno per discessionem si consentiretur: altero per sententias singulorum exquisitas quum res erat dubia: vbi tum, singuli gradatim consulebantur. Sed iam ad Senatorum electionem trāseamus.

*Eligen-
doru Se-
natorū
ratio.* Fuit autem ratio varia legendi Senatus diuersis temporibus. Primum enim per Reges cooptabatur vt superius dictum est de Senatoribus ab Romulo & Tarquinio Prisco institutis. Deinde per Cōs. Nā primus

primu Cofs. Iunius Brutus authore
 Liuiο, primores Equestris ordinis
 in Senatores adscribi iussit: quū Se-
 natū, post exactos Reges, bonis vi-
 ris exhaustum vidisset. Postea con-
 stitutum vt à Censoribus Senatores
 legerētur: vicissimque Senatu moue-
 rētur. Sed ea de re nobis erit sermo
 cūm agetur de Censoria potestate.
 Liu. tamē lib. 3. 2. bell. Pun. dicit pla-
 cuisse creari Dictatorē qui cēsor an-
 te fuisset vetustissimūque ex iis Cē-
 foriis qui viuerēt, penes quē legendi
 Senatus potestas esset. Buteonē etiā
 ob id Dictatorē creatum qui centū
 septuaginta septē cum ingēti appro-
 batione hominum in Senatū lectis,
 ex templo, se Magistratu abdicauit.
 Optabantur autem Senatores ex E-
 questri ordine: vnde Alexander
 Imp. Ro. dicere solebat *seminarium*

Senatorum Equestrem locum esse.
Legebatur & ex ordine Senatorio

*Prin-
ceps Se
natus.* vnus qui Princeps Senatus diceba-
tur, quod genus honoris iis tantum
deferri consuevit qui auctoritatem
& gloriam maximis in Remp. me-
ritis, præstantissimisque rebus ge-
stis, essent consecuti. Liuius lib. 7.
decade tertia, scribit morem fuisse
traditum à Patribus, vt qui primus
Censor fuisset ex iis qui viuerent
is princeps Senatus legeretur. Nūc
de generibus Senatorum agamus.

*Qua-
rrior
genera
Senato-
rum.
Patri
cui qui.* Quadruplex in hoc ordine ge-
nus Senatorū fuisse perhibetur, Pa-
tricij, Cōscripti, Allecti, Pedarij. Pa-
tricij dicti sunt qui à primis illis Se-
natoribus originem ducunt. Horū
enim progenies (inquit Liuius) Pa-
tricij appellati. Cōscripti qui regū,
*Conscri-
pti qui.* Consulū, Censorūve decreto

in

in Senatum lecti sunt: de quibus sic Festus, Patres (inquit) dicti sunt qui patricij sunt generis: Conscripti verò, qui sunt in Senatu scriptis adnotati. Plutarchus in Romulo testatur à Romanis collegium Senatorum Patres conscriptos appellari quod nomen authoritatis plurimum præ se fert. Sed ab initio tantum Patres postea in eum ordinem adscriptos, Patres conscriptos appellari. *Allecti* *qui.* autore Festo, sunt qui propter inopiam ex Equestri ordine, in Senatus sunt numerum assumpti quo nomine, id est, Allecti, Ascripti que (ut inquit Budæus) vocari possunt Latine in collegiis Magistratuum qui vulgò creati & extraordinarij nominantur. Pedarij (authore Varro- *Pedarii* *qui.*) sunt Equites Romani qui nondum à Censoribus in Senatum lecti

Senatores quidem non erant. Sed quia honoribus populi vfi fuerant in Senatum veniebant & sentētiæ ius habebunt. Non tamen rogabantur sententias, sed quas Principes dixerant in eas pedibus ibant à quo Pedarij & eorum sententia Pedaria dicta. Gellius lib. 3. negat Pedarios Senatores eos vocari qui sentētiā in Senatu non verbis dicerent, sed in alienam pedibus irent, si quidem cum Senatusconsultum fiebat per discessionem tum vniuersi Senatores pedibus sentētiā ferebant. De his plura apud eundē Gell. lib. 3. ca. 18. Sed sciendum tamen Senatores omnes sententiam stantes non autem sedentes solitos dicere. Priusquam autem ē Senatus foribus egrediamur non incommodum erit hic subiicere Scipionis edictum de Sena-

toribus & alia ad hunc ordinē pertinentia. Scipio authore Liu. li. dec. 4. edixit, Qui Senatores essent quibū^{Senato-} que in Senatu sentētiā dicere lice^{res abe-} ret: quique minores Magistratus es-^{se ab vr-} sent, ne quis eorū longius abiret ab^{be nō li-} vrbe, quā vnde eo die redire pos-^{cebat.} set: néve vno die quinque ab vrbe Senatores abessent. Idem Linius libro tertio decade prima, tradidit Institutum à Cōs. fuisse vt Senatus-consulta in ædem Cereris ad ædi-^{Senatus} les Plebis deferrentur quæ ante ar-^{cōsulca} bitrio Cōs. suppressantur aut^{in ade} nuntiabantur. Postea Senatuscon-^{Cereris} sultum ad AErarium deferri insti-^{seruabā} tutum vbi & leges erant in æs in-^{tur.} cise, authore Cicerone Philippi- ca quinta, de Censu Senatorio hoc^{Census} proditū est duplō maiorem fuisse^{Senato-} quā Equestrem. Plin. non probat^{rim.}

Senatores & Equites, ex quibus Iudices fiebant ex censu potius quàm ætate legi. Postquam (inquit) Senator censu legi ceptus, Iudex fieri cēsus Magistratuum ducēmq̃ue nihil magis exornare quàm census, pessū iere vitæ pretia, omnesque à maximo bono, liberales dictæ artes in contrarium cecidere. De personis Senatoriis id quoque intelligendū Senatoriarum personarum vocabulo contineri non solū viros sed etiam vxores, adoptiuos filios, emancipatos, posthumos : item eos qui quum sint Patricij, tamē se plebeiis adoptandos tradiderunt : id quod non obseruabatur, quo tempore P. Clodius vir Patricius plebeio homini se adoptandum præbuit vt Tribunitia potestate aduersus Cicero- nem vteretur, Senatorū filiæ si aliis quàm

quàm ordinis Patricij viris nupserint, huius nominis dignitatē amittunt. Item hæ quæ primò Senatoribus deinde inferioris ordinis hominibus, postea fuerint collocatæ. His iam omnibus explicatis superest postremo loco ut quasdam leges de hoc ordine constitutas recitemus.

Plutarchus in vita Syllæ lege ^{Leges} Senatorij ^{Senato-} pitia cautum fuisse testatur ne quis ^{ria.} ordinis Senatorij ultra duo millia drachmarum æs alienum conflare possit.

Dionysius Halicarnassæus cautum fuisse etiam tradidit legem à decem viris constitutam ne Patriciis liceret cum Plebeiis connubio iungi, quæ lex postea abrogata est.

Cicero in tertio de Legibus has leges ex duodecim tabulis transcripsit.

64 DE MAGISTR.

Omnes Magistratus auspicium iudiciumque habento ex quois Senatus esto.

Eius decreta rata sunt.

Ni potestas par minorue prohibescit Senatuscōsulta perscripta feruanto.

Is ordo vitio vacato cæteris specimen esto,

Senatori qui nec aderit: aut causa, aut culpa esto.

Loco Senator & modo orato. Causas populi teneto. Sed de Senatoribus hætenus.

De Coss. & eorum potestate.

C A P. V.

ANno ab vrbe condita ducen-
tesimo quadagesimo quarto
pulsio propter imperiosam ar-
rogantiam Tarquinio rege, ciuitas
in libertatem recepta est cuius adi-
piscen-